

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in judicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 2. Quæ alienationes rerum Ecclesiasticarum sint prohibitæ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](#)

relictam; vel jus, quod potest habere Domus professa societatis Jesu ad aliquam domum, vel fundum sibi datum; quia, cum ipsa non sit capax obtinendi bona immobilia ex intentione donantis, & accipientis, sortiuntur naturam rerum mobilium: quo sensu inter mobilia etiam numerantur agri, fundi, & similia, quae dantur loco pecunia alias debita.

1153 Secundo, si monasterio debeatur magna summa, & debitor, qui non est solvendo, loco pecunia det unam arcem, haec computabitur inter res mobilis; & sine ulla solennitatibus poterit abalienari, modo tamen non applicetur a Prælato rebus Ecclesia, vel mensa. Item inter res mobiles numerantur domus, & similia, quae dantur Ecclesia ad determinatum usum v. g. ad ædificium aliquod faciendum, vel ut divendantur, & emanentur aliae commodiores.

Dubitari potest 2. an inter pretiosa numerentur *reliquæ* Sanctorum? 1. affirmativè, si insignes sint alicujus Sancti valde noti, qui apud omnes sit in magna veneratione. Nam licet reliquæ Sanctorum pretio æstimari non possint, nec pretio æquentur, sunt tamen supra omne pretium. Bonac. de Contract. feud. D. 3. q. 8. n. 17.

1154 Dubitari potest 3. an *legatum* pretiosum, Ecclesia factum, & acceptatum, ve- niat inter prohibita alienari? Resp. affirmativè ex n. 1148, quia sic est res Ecclesiastica pretiosa, quæ servando ser- vari possit, ut suppono, si Ecclesia, vel Monasterium capax sit retinere. Dixi, & *acceptatum*. Nam ante acceptatio- nem putant aliqui, posse tale legatum re- cussari sine violatione canonum prohi- bientium liberam alienationem rerum Ecclesiasticarum immobilium, vel mobili- um pretiosorum; ita Sanch. lib. 7. matr. D. 4. n. 12. & L. 2. summa. c. 6. n. 4. Azor. p. 2. l. 9. c. 1. q. 12. Nam ante acceptationem Ecclesia nondum habet jus *quasitum*, sed *quarendum*; 2. quia non *acceptando* non fit alienatio, sed tan- tum *non acquisitio* juris in re; jus autem ad rem non est absolutum, sed pendens à conditione voluntatis nostræ. Hinc etsi hæreditas delata, sed repulsa, trans- eat ad hæredes; non tamen transit ex-

Quæ alienationes rerum Ecclesiasticarum sint prohibita?

Supponendum, alienationem dupliciter 1156 sumi. 1. Strictè, quo casu supponit pro actu; quo rei alicujus dominium di- rectum transfertur in alterum, ut sit do- natione, venditione, permutatione. L. alienum 61. ff. de V. S. 2. latè, quo casu supponit pro omni actu, per quem domi- nium, etiam tantum utile, vel quodcumque jus in re, etiam imperfectum, alteri in realia constituitur; his præmissis.

Quæ

Tract. in Lib. III. Decretal. Quæstio XIII.

272

1157 Quæstio est, quæ alienatio jure canonico prohibita sit? Resp. quod non tantum alienatio strictè, sed etiam latè sumpta. Ad hoc probandum not. i. Paulum II. in Extravag. Ambitiose h. t. inter communies, ita loqui: *Omnium rerum, & bonorum Ecclesiasticorum alienationem, omneq; pactum (per quod ipsorum dominium transferuntur), concessionem, hypothecam, locationem, & conductionem ultratriennium, nec non infeudationem, seu contractum emphyteuticum (præterquam in casibus à jure permisso, ac de rebus, & bonis, in emphyteusim ab antiquo concedi solitis, & tunc Ecclesiærum evidenti utilitate; ac de fructibus, & bonis, qua servando servari non possunt pro instantia temporis exigentia) bac perpetuò valitur à constitutione presenti, fieri prohibemus: Prædecessorum nostrorum Constitutionibus, prohibitionibus, & decretis aliis, super hoc editis, (qua tenore præsentium innovamus) in suo nihilominus robore permanans.*

1158 Huic Extravaganti addenda est Bulla Urbani VIII. edita anno 1624. Sept. Septembr. ibi: De speciali S. D. N. iussu, Generalibus, & Provincialibus, Capitulis, & Congregationibus, Abbatibus, & qui buscunque alii superioribus, cuiuscunque Ordinis, Congregationis, Societatis, Instituti, intra fines Europæ existentibus, omnium rerum, & bonorum immobilitym, ac pretiosorum mobilium alienationem, omneq; pactum, per quod ipsorum dominium transferuntur, census perpetuos, seu vitalitios, hypothecam, locationem, concessionem in feudum, seu Emphyteusim, (præterquam in casibus, à jure expressis) fieri perpetuò prohibet, atq; interdicit, absq; ipsius Congregationis Concilii licentia, in scriptis, & gratis, concedenda, sub pena amissionis omnium bonorum.

1159 Ex his iuribus aperte deducitur rerum Ecclesiasticarum immobilitym, & mobilium pretiosarum, qua servando servari possunt, extra casus à jure permisso, prohibitam esse alienationem, non modo strictè, sed etiam latè sumptam, juxta n. 1156. idque propter favorem Ecclesiæ, ne scilicet per ejusmodi rerum alienationes in bonis suis damnum subeat facilitate Praulatorum, qui bonorum Ecclesiasticorum non sunt Domini, sed tantum dispensatores, seu administratores c. 2. de donat; & potius Tutorum, ac Curato-

rum instar, qui res minorum curant, quod rum jure gaudet Ecclesia. c. 1. De integrum restit. ex illis enim habetur, non tantum prohiberi venditiones, donationes &c. quæ sunt alienationes strictè; sed etiam concessiones juris tantum imperfecti, ut sunt locatio, feudum, emphyteusis &c. Constitutioni porrò isti subditur: *Alienationes verò, pacta, census, hypothecas, locationes, concessiones quascunq; contra hujusmodi prohibitionem faciendas, sanctitas sua ipso jure nullas, atque irritas decernit.*

1160 Est tamen discrimen aliquod inter Extravagantem Ambitiose; & Constitutionem Urbani; ut autem discrimen hoc rectè intelligatur, notanda sunt ejus verba. Primò ergo, indicta Extravag. statuit, si quis contra hujusmodi prohibitionis seriem, de bonis, & rebus ejusdem, quicquam alienare præsumplerit alienatio hypotheca, concessio, locatio, conductio, & infeudatio hujusmodi nullius omnino sint roboris, vel momenti; & tam, qui alienat, quam is, qui alienatas res, & bona prædicta receperit, sententiam excommunicationis incurrat.

1161 Alienanti verò bona, Ecclesiærum, Monasteriorum, locorumque piorum quorumlibet inconsulto Rom. Pont. aut contra præsentis constitutionis tenorem, si Pontificali, vel Abbatiali præfulgeat dignitate ingressus Ecclesiæ sit penitus interdictus; & si per sex menses immediate sequentes, subinterdicto hujusmodi, animo (quod absit) perseveravit inducato, lapsi mensibus eisdem, à regimine, & administratione sua Ecclesia, vel Monasterii, cui præsidet in spiritualibus, & temporalibus, sit eo ipso suspensus.

1162 Secundo inferiores Pralati, Commendatarii, & aliarum Ecclesiærum Rectores, beneficia, vel administrationem quomodo libet obtinentes, Prioratibus, Präposituris, Präpositatibus, Dignitatibus, Personatibus, Administrationibus, Officiis, Canonicatibus, Præbendis, aliisque Ecclesiasticis cum cura, & sine cura, secularibus, & regularibus beneficiis, quorum res, & bona alienarunt duntaxat, ipso jure privati existant, illaque absque declaratione aliquâ vacare censeantur, possint que per locorum Ordinarios, vel alios, ad quos eorum collatio pertinet, personis ido-

idoneis, (illis exceptis, quae propterea privatæ fuerint) liberè de jure conferri: nisi alias dispositioni Apostolicæ sedis, sint specialiter, aut generaliter reservata: Nihilominus alienatæ res, & bona hujusmodi ad Ecclesiæ, Monasteria, & loca pia, ad quæ ante alienationem hujusmodi pertinebant, liberè revertantur. His prænotatis:

1163 Primum discriminem est, quod Extravagans dirigatur etiam ad Pralatos seculares; Urbani vero, ad solos Regulares, & Religio-

rum Capitula. 2. Quod in Extravag.

Abbes non privabantur *ipso facto* beneficiis, quæ alienabant; in altera vero preventur omnibus officiis, quæ tempore alienationis obtinent, & redundunt in habiles, ad ea impostorum obtinenda: in Extravagante vero privantur solum illis beneficiis, quorum bona alienant. 3. Urbanus clarè definit tales alienationes esse irritas, quod antecedenter erat controversum inter Autores, afferentibus aliquibus, illas esse validas, sed illicitas, aliis vero esse illicitas, & invalidas.

1164 Si autem quæras, quid intelligatur per illa verba, *præterquam in casibus à jure permisissis?* Censem aliqui dicta prohibitione solum excipi alienationem, quæ sit dando in feudum, vel emphyteusim Ecclesiæ bona, quæ taliter ab antiquo concedi solebant; sed rectius dicitur, haec verba exceptiva cadere in omnes alios modos alienandi, de quibus ante sermo erat, consequenter si sint aliqui casus, aut modi alienandi, res Ecclesiasticas, quæ jure permisæ sunt, omnes illos ab illa generali prohibitione exceptos esse; & illos exercendo non peccari, nec incurri poenam in earum constitutionum transgressores latas. Ratio est, quia dicta exceptio subiungitur generali prohibitioni, quoad omnes modos alienationis, tam strictè, quam latè sumpta; & in Extravag. primo post exceptionem generalem, *de casibus jure permisissis*, additur: *ac de rebus, & bonis in emphyteusim &c.* ergo comprehendit generaliter casus jure permisso, & concessionem in feudum, vel emphyteusim. Qui porro casus jure permisssi sint, constabit ex dicendis in seqq.

1165 Ex dictis colliges, cui prohibitum est tem aliquam Ecclesiasticam alienare, ei prohibitam quoque esse ejus venditio-

Tom. III.

Præter hæc quæres 1. quid hoc loco 1167 veniat nomine *Ecclesiæ?* cum enim dicitur bona *Ecclesia* quæ scilicet spectant ad ipsam Ecclesiam, sic ut Pralatus, vel Rektor Ecclesiæ non sit Dominus eorum, aut fructuum inde nascentium, sed tantum administrator, non posse alienari, nisi servatæ formâ in sacris canonibus præscripta, quæstio est, quid hoc loco veniat nomine *Ecclesiæ?* 2. cùm simus in materia favorabili, *Ecclesiæ* hic æquè, ac alienationem esse accipendam latissime, pro quolibet loco sacro. Quare *Ecclesiæ* nomine hic intelligi omnem locum pium, ut Confraternites, hospitalia, & similia, authoritate Episcopi fundata. Quaranta in summa Bullarii. V. alienatio rerum Ecclesiæ n. 28. & communis.

Mm

Quæ-

274 *Tract. in Lib. III. Decretal. Quæstio XIII.*

- 1168 Quæres 2. an nomine alienationis prohibitæ veniat *locatio?* qz. quod sic. i. ex utraque Constat. Pauli II. & Urbani VIII. Deinde exc. ad *audientiam*, 9. h. t. ubi Cœlestinus III. ad Exonensem Episcopum, ad *audientiam*, inquit, *nōstram nō veritis pervenisse, quod quidam de Canonicis Exonent. Ecclesiae quædam prædia ejusdem (inconsulis alius fratribus) in damnum ejus in perpetuum locaverunt.* Ideoque mandamus, quatenus (si verum est, quod assertur) *locationes illas legiti-mè revocare, procures ita, quod si eadem prædia non aliter revocari poterunt, eos, quos, neveri harum locationum auctores, ad suscep-tam inde pecuniam conductoribus re-fundendam, appellatione remota, compellas.*
- 1169 Idem habetur expressè in Clem. *Mona-steriorum* 1. cod. ibi : Monasteriorum, & aliarum administrationum regularium *disspendiis occurtere cupi ntes, perpetuo pro-hibemus edicto.* ne quis Religiosus, Monasterio, Prioratu, Ecclesie, seu administrationi, cuius præsens jura, redditus, aut possessiones ejusdem *alicui ad vitam ejus, seu aliud tertum tempus, pecuniâ etiam inde acceptâ, quovis modo concedat, nisi necessitas, aut utilitas Monasterii, Prioratus, Ecclesie, aut administrationis hujusmodi hoc exposcat, Conventus sui; aut, si conventum non habeat, Prælati proprii offensiū ad hoc nihilominus accedente.* Si quis autem *contra hoc fecerit, poenam suspensionis ab officio, eo ipso incurrat, nec ex concessione ipsius recipienti jus aliquod acquiratur.* Verum præmissâ ad locationes, vel etiam redditum, aut frumentum venditiones ad tempus modicunt faciendas, declaramus ulla tenus non extendi.
- 1170 Hanc porrò locationem prohibitam esse jure antiquo, non tantum si facta sit in perpetuum, sed etiam si ad longum tempus, communiter tradunt Doctores, ad cit. c. 9. h. t. & Clem. proximè relatam; intelligitur *decennium* per longum tempus, ut notat Castropal. tom. 2. de reverentia debita rebus Ecclesiasticis. D. tunic. p. 14. n. 1. quia *septennium* pro modo tempore sumitur, c. fin. ne Prælati vices suas, & Clem. i. h. t. & ex hoc inferit; locationem rerum Ecclesiasticarum factam *ad vitam locantis*, vel *con-ducentis*, absolute invalidam esse; quia naturâ suâ longi temporis durationi subjecitur; per cit. Clem. i. junct. gl. Dixi *jure antiquo*, locationem rerum Ecclesiasticarum, factam *ad longum tem-pus*, fuisse prohibitam; nam attenta Extravagante *Ambitio/a*, de qua n. 1157, Res Ecclesiæ nec *ultra triennium* locari possunt; quo posito, quæstio 1. est, an procedat contra hanc Extravag. qui rem Ecclesiæ locat ad 6. 9. 15. annos cum clausula, ut tot sint locationes, quot triennia? 2. si fiat ad triennium, cum pacto in scripturam redacto, elapsi trienni renovandi triennalem locationem? 3. si locatione factâ ad triennium facias denuo locationem ad aliud triennium ante lapsum anni primi triennii? 4. quando res fructificat non quolibet triennio? 5. an locatio irrita sit; non tantum quo ad excessum ultra triennium, vel in to-tum?
- 1171 Ad 1. Resp. talet locationem censem, validam à Baldo in c. 1. §. *si libellario*, quibus modis feudum amittatur, & in L. voluntas, C. de fideicommissis: sed contrarium tenendum est; quia est in manifestam fraudem legis; & probatur ex authent. de non alienando §. *quod autem*; ubi textus loquens de emphyteusi, quæ ad vitam accipientis, & diu alias concedi poterat, dicitur, nullum esse pactum, quo concedens obligatur, sequentem successorem aliis præferre, & rem in emphyteusim eidem concede-re; quia hoc nihil aliud est (inquit tex-tus) quam *per revolutionem, & machi-nationem perpetuari eiis emphyteuses, magis autem privaciones Ecclesiasticarum agi rerum;* sed in nostro casu idem à fortiori mili-tat; cum per illam machinationem multipliatae locationes res Ecclesiastica ad longum tempus locetur. Sic Rosmer de Contract. §. de Clericis. q. 2. illat. 2. Ad 2. Resp. pariter, talem locationem, in scripto factam, non valere; quia in re est ultra triennium, & numerus trien-niorum potius præsumitur in pallium locationis ultra triennium prohibitæ; sic Castropal. cit. p. 14. n. 3. aliud, si locatio-ne facta ad triennium, non fieret eodem simul actu locatio ad reliqua; sed tan-tum promissio, novæ rursum locationis facienda; nam locatio ad triennium cum promissione, triennio finito facienda

novam locationem triennalem, non est locatio plurium trienniorum, ut recte observat Azor p. 2. l. 6. q. 3.

1173 Ad 3. p. si, antequam elabatur secundus annus triennii, fiat rursus location ad aliud triennium, quamvis location secunda distincta sit a priori, in foro saltem externo presumi fraudem, quae committitur in legem; sic enim revera locatarius, seu conductor continearet locationem ultra tempus jure permisum, quod non fieret, si secunda locatione contingere finito primo triennio. Ad 4. p., probabilius dici locationem factam ad triennium, sic, ut, si intra hoc uno anno res locata non esset frugifera, tempus sterilitatis compensetur anno altero, non cadere sub illam prohibitionem, de non locando ultra triennium; sic Navarrus de alien. rer. Eccles. a n. 21. Co-variu. p. 2. Variar. c. 16. n. 6. & alii. Nam Pontifex non videtur intendisse signare triennium temporis, sed fructuum; quia tria fructuum collectio est, quae conductorem invitare poterat ad possessionem Ecclesiasticam locandam, ut sterilitas (si forte contingere) unius anni aliorum ubertate compensaretur.

1174 Ad 5. plures sunt, qui dicunt locationem solum esse irritam quoad excessum triennii, sic Barbos. p. 3. de potestate Episcopi, alleg. 95. n. 15. Rebello de obligat. just. p. 2. l. 14. q. 6. Quaranta. v. Alienatio r. rum Eccles. statutar. n. 18. & alii. i. quia in hac locatione optimè potest separari tempus permisum triennii ab alio tempore prohibito. Nam esto, unica locatione materialis sit, & unicum pretium pro rato illo tempore expostulatum; dividi tamen pro rata cuiuslibet triennii; at, quoties utile ab in utili separari potest, utile per inutile non vitiatur. ex reg. utile. de reg. juris in 6. & L. 1. §. sed simili. ff. de V. obl. Deinde, quia alienatio facta ultra quingentos aureos, absque insinuatione, solum in excessu vitiatur, & firma remanet quoad quingentos aureos a jure, absque insinuatione alienari permisso, tametsi unica sit donatio, & per modum unius omnia donata fuerint, quod expressè habetur in L. sanctimus. in princ. vers. si quid autem. C. de donatib. 3. quia emphyteu-

sis, concessa ad quatuor, vel quinque generationes, valida est, quoad tertiam; invalida quoad reliquias, ut habetur auth. de non alienand. §. quod autem. collat. 2. ibi enim data emphyteusi alicui, ejusque duabus successionibus cum pacto, ut illis deficientibus tertius successor obtenturus sit emphyteusim, & omnibus aliis preferendus, deciditur dominium, emphyteusis obligatum non esse duobus haeredibus cessantibus ceteris tradere. Ergo tacite declaravit traditionem emphyteusis primis haeredibus valere, extensionem tamen a lege improbatam, invalidam fore.

1175 Alii econtra dicunt, eiusmodi locationem ultra triennium non solum invalidam esse, quoad excessum, sed etiam quoad ipsum triennium; Sic Bartol. in auth. Qui rem. de SS. Eccles. n. 7. Co-variu. p. 2. Variar. c. 16. n. 5. & alii, quorum fundamenta refert Castropal. cit. p. 14. n. 7. qui censet, canon evincere plus, quam invaliditatem quoad excessum. Nam quando in auth. de non alienand. §. si vero in perpetuum, dicitur, quod emphyteuta cadat de emphyteusi, & quod datum est, maneat apud venerabilem domum, si emphyteusis deratur ultra tres vitæ, tum si cadat solum denotat illum debere cadere de emphyteusi concessa pro tempore utili, & alias promissa ad triennium; cum non possit cadere de illo, quod nec habet; at, quoad excessum triennii, non habet; ergo non potest intelligi de excessu; ergo de triennio; quoad hoc valet. Sic exponi possunt etiam ea, quae desumuntur ex Clement. 1. & Extravag. Ambitiose.

Ceterum videtur distinguendum; & dicendum, etiam vitiari quoad triennium, & non tantum quoad excessum, quando location longiori tempore fit minori onere annuo locatarii, quam si pro breviori; communiter enim, quia locationem conductit pro diurno tempore, minoris accipit; quam si pro breviori; Nam in tali casu triennium, & excessus inseparabilia sunt, quo sit non esse locum rationibus in contrarium adductis n. 1170. Ad 1. n. citato. Negomaj. in tali casu posse separari excessum a triennio, quia non eodem pretio reciperes loca-

276 Tract. in Lib. III. Decretal. Questio XIII.

tionem ad breve tempus , quo ad diuturnum. Ad 2. q. dato antec. N. conseq. discrimen affixat Castropol. cit. n. 8. quia donans plus, quam sibi permittatur, voluntatem haber donandi, quod sibi permisum est ; sed hoc instar potest etiam in locatione ; nam & locans ultra triennium , locans plus, quam sibi permittatur, habet voluntatem locandi, quod sibi permisum est. Est tamen discrimen in eo , quia distincta locationes , singula minori tempore, non haberent idem pretium à locatario solvendum , quam una etiam materialis ad tempus diuturnum ; Ad 3. q. dato antec. N. conseq. nam emphyteusis ad tres , & ad plures generationes quoad excessum , ultra tres , separari possunt ; non autem locatio quoad excessum triennii ; cuius discrimen constat ex diminutione pretii, quando plures, quam tres anni conceduntur locatario ; non autem in casu emphyteusis.

1177 Quæres 3. an inter alienationes , hic prohibitas , etiam veniat hypotheca ? q. affirmativa , de hypotheca speciali ; non generali . Nam ex generali hypotheca non tam res , quam persona manet obligata. Hinc debitor , qui bona sua generaliter hypothecavit , non impeditur ab eorum alienatione ; nec sic obligata Creditori subjiciuntur ; secus est in hypotheca speciali. Hinc etiam servus generali hypothecæ subjectus , non autem speciali manumitti potest , per L. 3. C. de se servo pignorat. Et ideo Azor p. 2. l. 9. c. 1. q. 2. censet , nomine alienationis prohibita venire etiam pignorationem ; quia periculo exponitur in aliud transferendi dominium pignoris , casu quo principali obligationi non satisfiat.

1178 Quæres 4. an nomine alienationis prohibita intelligatur translatio bonorum , vel redituum unius Ecclesiæ particularis ad aliam Ecclesiam ? Resp. affirmativa , ex c. Ecclesia 43. 16. q. 1. ibi : Ecclesia antiquitus constituta , nec decimis , nec ulla possessione priventur , ita , ut novis oratoriis tribuantur. Et c. non licet i. h. t. ibi: nonticet Episcopo , vel Abbatii terram unius Ecclesia vertere ad aliam , quamvis amba in ejus sint potestate : tamen , se commutare voluerit terras ea-

rum , cum consensu ambarum partium faciat. Sed nota hoc intelligi de translatione , quam faceret Episcopus suo solum arbitratu. Hinc cum utriusque partis consensu potest Ecclesiarum sibi subditarum bona commutare , ut dicitur cit. c. Non licet. Et si una Ecclesia abunder reditibus , & bonis ; altera vero indiget , licet Episcopo ex justa causa talem translationem facere. arg. c. 3. de Eccles. ædific. junct. gl. in c. 1. h. t. V. ad altam. Requirit tamen consensus Capituli arg. c. Tua. 8. de his , quæ fiunt à Prælato ; & Patroni , si Ecclesia sit Patronata.

Quæres 5. an nomine alienationis 1179 prohibita intelligatur hic unio perpetua unius Ecclesiæ cum alia , vel beneficii cum beneficio ? Resp. affirmativa ex c. Tua. 8. de his , quæ fiunt à Prælato. c. Pastorale. 7. de donat. Sic Rebiflus in praxi beneficior. ad 21. reg. Cancell. de unionib. gloss. 11. n. 2. Hoc intellige , si uniat sua mensa , vel Capitulo ; non autem si cum consensu Capituli uniat alteri Ecclesiæ , vel loco pio , vocatis iis , quorum interest , & consentientibus. Clem. 2. h. t.

Not. autem 1. ad hanc unionem non 1180 requiri consensum Rectoris Ecclesia uniuersitatis ; cum talis unio fiat sine ipsius præjudicio ; quia unio non fortuit effetur , nisi post ejus mortem , vel legitimi amotionem c. Consultationib. 3. de donat. junct. gl. in cit. Clem. 2. V. vocatus. Sanchez lib. 7. moral. c. 29. n. 171. Nota 2. ad eam unionem requiri consensum Patroni , saltem laici , c. Pastorale 7. de donat. & consensum illius Prælati , seu superioris , cui Ecclesia unienda subjecta est ; sic enim fit ei præjudicium in potestate providendi ; sic Abbas in cit. Clem. 2. n. 5. Not. 3. illam unionem Ecclesiæ cum Ecclesia fieri posse per Episcopum , esto ei , postquam vacavit , non constituerit prius Curatorem , vel defensorem ; Clem. 2. h. t.

Dices: Episcopus non potest aliquam 1181 partem , vel rem aliquam Ecclesiæ vacantis (v. g. partem decimaru) etiam cum consensu Capituli unire alteri Ecclesiæ , vel præbenda , nisi prius Ecclesiæ vacanti constituantur Curator , vel de- fensorem.

fensor, qui sit illi loco Rectoris, ut dicit. i. h. t. in 6. ergo nec Ecclesiam Ecclesiæ. Resp. conced. ant. N. cons. quia per un' onem partis redditum Ecclesiæ vacantis fit præjudicium futuro illius Rectori; non autem per unionem totius; quia si tota uniatur alteri, non providetur unita de distincto Restore. Barbos. in cit. Clem. 2. à n. 13. Sic habetur c. Dudum. h. t. in 6.

1182 Quæres 6. an qualibet alienatio rei Ecclesiasticae prohibita sit? 1. quod non; primò, quia res mobiles, quæ servando servari non possunt, sine juris solennitate licite alienari possunt, ut colligitur ex c. Nulli h. t. Secundò, quia res immobiles, seu possessiones Ecclesiæ minus utiles, cum consensu Capituli pro melioribus licite permittantur, vel alienantur sine præscripta juris solennitate. c. 8. h. t. quod à fortiori procedit de rebus Ecclesiæ damnosis.

1183 Quæres 7. an quælibet res Ecclesiastica, servata juris solennitate, licite alienari possit? 2. posse, exceptis casibus, quos enumerat glossa in auth. *Hoc jus porrectum*. C. de SS. Eccles. V. Perpetuò, quæ authentica canonizatur (hoc est in vim canonis recipitur) c. Eadem. §. hoc jus 10. q. 2. & gl. in auth. de alienat. & emphyt. c. 7. §. Ea verò collat. 9. V. Concedimus. Primus casus est, si res immobilis pervenit ad Ecclesiam ex Imperatoris donatione, vel fundatione, quo casu in ejus alienatione consensus ejus requiritur, per cit. auth. *hoc jus porrectum*. Secundus, si alienanda esset Ecclesia ipsa, vel monasterium in usum profanum. auth. de alien. §. Et quoniam. Tertius, si Episcopus ex propriis bonis, vel per se, vel per interpositionem personam, rem Ecclesiæ sua, vel sibi subjectæ, emere vellet. auth. cit. §. Economus verò; 4. Si res eà conditione Ecclesiæ data sit, ne alienetur, nisi urgeat causus magnæ, ac evidentis necessitatis. auth. cit. §. Sanctissimus; 5. Si transferri debet res Ecclesiastica in hereticum, vel Judæum. auth. de Ecclesiasticis titulis. §. Inbrennum. collat. 9. 1.

ARTICULUS VIII.

De solennitate requisita in alienatione rerum Ecclesiasticarum.

Hæc solennitas in duobus consistit, ni-

mirum in justa causa, & forma à sacris canonibus præcripta, & quidem copulativa, ut unum sine altero non sufficiat. Barbos. in c. i. h. t. n. 10. Forma porro requirit. 1. ut alienationi præcedat tractatus Capitularis, c. sine exceptione. 12. q. 2. c. Dudum. i. h. t. in 6. 2. Ut fiat cum consensu Capituli, seu Collegii, quoad maiorem partem tunc præsentium, c. i. de his, quæ fiunt à Prælato. & cit. c. sine except. 3. ut fiat subscriptio à Capitulo, seu conventu, c. sine exceptione. 52. 10. q. 2. 4. Ut interveneriat authoritas, seu consensus Superioris, hoc est ejus, qui ex munere publico Ecclesia præest, v.g. Episcopi. juxta c. i. de his, quæ fiunt.

§. 1.

De justa causa alienationis.

Quatuor causæ censentur justa ratione faciendi alienationem rei Ecclesiasticae, alias sine juris forma prohibita alienari. 1. necessitas; 2. evidens utilitas; 3. pietas; 4. incommoditas. Ubi not. ex Molinat. 2. de just. D. 468. conclus. 2. n. 1. dicente, quando adest causa necessaria, dici esse casum concessum iure ad alienandum. Necessitas est, ut si alia debita Ecclesiæ solvinon possint. c. 2. 10. q. 2. de quo supra, & c. i. cadent causa, & quæst. ibi: *Cassellas, vel mancipiola Ecclesiæ, Episcopi* (sicut præsa Canonum præcipit auctoritas:) *vel vasæ ministerii quasi communitata fideli preposito, integrō Ecclesiæ jure possideant*, id est, neq; vendere, neq; per quoscunq; contractus res, unde pauperes vivunt alienare presumant. ubi glossa addit in sequenti Palea ibi: *Hujumodi*, excipi causum necessitatis, & constat etiam ex n. præced. Vel si alia via damnis Ecclesiæ subveniri non possit. c. i. h. t. in 6. ubi alienatio sine tractatu prævio, & justa causâ facta reprobatur, ibi: *Quia verò in concessione hujusmodi prædicta Ecclesia (cum va-*

Mm. 3

caret)